

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 25/10719
Arkivkode
Saksbehandler Rita Henie Bakken

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalg	03.02.2026	3/26
2 Fylkesutvalg	17.03.2026	23/26
3 Fylkesting	18.03.2026	12/26
4 Arbeidsutvalg miljø- og kulturmiljøkriminalitet	27.02.2026	1/26

Høring- Forslag til endringer i regelverket om miljø- og kulturmiljøkriminalitet

---

Fylkesting har behandlet saken i møte 18.03.2026 sak 12/26

Møtebehandling

Frode Elias Lindal, MDG, fremmet følgende forslag (1):

Endringer i regelverket om miljø- og kulturmiljøkriminalitet

Finnmark kommune viser til Klima- og miljødepartementets høring om endringer i regelverket om

miljø- og kulturmiljøkriminalitet, herunder forslaget om å heve strafferammen i motorferdselloven

til fengsel i inntil 1 år for alminnelige overtredelser og 2 år for grove overtredelser.

1. Innledning

Finnmark fylke er et fylke kommune med store naturverdier og omfattende utmarksbruk.

Motorferdsel i utmark, herunder bruk av snøscooter (beltedatorsykkel), er i vårt fylke knyttet til fritidsbruk, næring, beredskap og tradisjonell bruk av utmark.

Finnmark fylkeskommune opplever at høringsnotatet under kapittelet om motorferdselloven er formulert på en måte mange innbyggere i Finnmark ikke kjenner seg igjen i. I en rekke avsnitt benyttes formuleringer som «kan være til skade» og «kan få konsekvenser», uten at dette nødvendigvis underbygges med konkret dokumentasjon på faktisk skadeomfang i regulerte vinterforhold. Den hyppige bruken av hypotetiske beskrivelser harmonerer i liten grad med den erfaringen mange brukere har med lovlig og regulert ferdse på snødekt mark og islagte vann. Dette bidrar til en opplevelse av avstand mellom sentral forvaltning og lokal praksis.

Finnmark fylkeskommune mener at endringer i straffenivå og regulering må bygge på dokumentert

kunnskap om reell påvirkning og faktiske skadevirkninger, og ikke i hovedsak på generelle risikobeskrivelser. Finnmark fylkeskommune støtter vern av natur og kulturmiljø. Samtidig mener vi at regelverk må være kunnskapsbasert, proporsjonalt og tilpasset lokale forhold. Flere av forslagene i høringen innebærer betydelige straffeskjerpelser som kan få utilsiktede konsekvenser for rettssikkerhet, tillit og lokal etterlevelse.

2. Straffeloven § 242 – utvidelse og økte strafferammer

Departementet foreslår å:

- utvide bestemmelsens anvendelsesområde
- øke strafferammen fra 6 til 10 år
- øke strafferammen i mindre alvorlige tilfeller fra 2 til 6 år

Finnmark fylkeskommunes vurdering:

Bestemmelsen bør forbeholdes alvorlig og systematisk miljøkriminalitet med dokumenterbar og

betydelig skade. En strafferamme på inntil 10 år er et svært kraftig virkemiddel og må avgrenses tydelig i forarbeidene. Det må presiseres at § 242 ikke skal anvendes på forhold som allerede reguleres tilfredsstillende gjennom særlover, herunder naturmangfoldloven, kulturminneloven og

motorferdselloven. Finnmark fylkeskommune ber om at anvendelsesområdet klargjøres for å unngå at bestemmelsen får et utilsiktet nedslagsfelt på hverdagsnære forhold.

3. Motorferdselloven – foreslått fengselsstraff

Departementet foreslår å åpne for:

- fengsel inntil 1 år ved overtredelser
- fengsel inntil 2 år ved grove overtredelser

Motorferdsel reguleres allerede gjennom:

- motorferdselloven og nasjonal forskrift
- kommunale løypeplaner
- naturmangfoldloven
- reindriftslovgivning
- verneforskrifter

Overtredelser medfører i dag:

- betydelige bøter
- inndragning av kjøretøy
- tap av dispensasjoner

Dagens bøtesatser oppfattes lokalt som høye og har en tydelig preventiv effekt.

Statistikk fra Statens naturoppsyn (SNO) og nasjonale oversikter viser at:

- kontrollregimet fanger opp overtredelser
- lite omfang av overtredelser, og enda færre alvorlige overtredelser
- anmeldelsestall er stabile eller svakt synkende

Dette indikerer at dagens reaksjonsnivå allerede virker.

Finnmark fylkeskommune kan ikke se at det er dokumentert behov for å innføre fengselsstraff for denne typen overtredelser.

4. Politi, rettssikkerhet og ressursbruk

En strafferamme på 1–2 år innebærer ikke bare høyere straff, men kan også få betydning for:

- omfanget av etterforskning
- beviskrav
- adgang til mer inngripende tvangsmidler

En slik skjerping vil kunne medføre økt ressursbruk hos både politi og domstoler. Finnmark fylkeskommune stiller spørsmål ved om det er hensiktsmessig at begrensede ressurser i Finnmark bindes opp til denne typen saker, dersom det skjer på bekostning av etterforskning og behandling av alvorlig kriminalitet, beredskap og samfunnssikkerhet.

Tiltak som åpner for teknisk sporing, utvidet ransaking eller kommunikasjonskontroll må vurderes opp mot grunnleggende prinsipper om forholdsmessighet og personvern, slik disse blant annet følger av Grunnloven § 102 og personvernlovgivningen.

Straffenivå må stå i rimelig forhold til overtredelsens karakter. En kriminalisering av det som i dag kategoriseres som forseelser fremstår som svært uforholdsmessig.

5. Hyttebruk, friluftsliv og ansvarlig utmarksbruk

Finnmark fylkeskommune har omfattende fritidsboligområder og en sterk tradisjon for bruk av utmark til rekreasjon og friluftsliv.

Snøscooter er for mange:

- et lovlig og regulert fremkomstmiddel vinterstid
- en naturlig del av friluftslivet
- knyttet til bruk av fritidsbolig innenfor gjeldende regelverk

Erfaring viser at de aller fleste brukere:

- følger fastsatte løyper
- respekterer hensyn til reindrift og natur
- utviser aktsomhet

Majoriteten av befolkningen i Finnmark er allerede opptatt av å bevare naturen og har lang tradisjon for respekt for naturen. Det brede engasjementet for å ta vare på naturgrunnlaget

for kommende generasjoner er en viktig forutsetning for høy etterlevelse av regelverket.

Høy etterlevelse skapes gjennom tydelige regler og et regelverk som oppleves rettferdig. En ytterligere straffeskjerping kan svekke denne legitimiteten.

6. Samisk kulturutøvelse og tradisjonell bruk

Motorisert ferdseil er en nødvendig del av reindrift og annen samisk bruk av utmark.

Regelverket må ta høyde for at:

- arbeid i utmark skjer under krevende naturforhold
- operativt handlingsrom kan være begrenset
- skjønn og fleksibilitet er nødvendig

Proporsjonalitet og rettssikkerhet er avgjørende for å sikre at lovlig og nødvendig bruk ikke utilsiktet rammes av et strengere strafferegime.

7. Differensiering etter skadeomfang og miljøpåvirkning

Finnmark fylkeskommune mener at miljø- og kulturmiljøkriminalitet må vurderes og reguleres ut fra faktisk skadepotensial, omfang og varighet.

Det er vesentlig forskjell mellom:

- systematisk og forsettlig forurensning eller alvorlig miljøskade
- handlinger som medfører varig påvirkning på økosystemer
- og enkeltstående overtredelser med begrenset eller midlertidig miljøeffekt

Strafferetten bør avspeile denne forskjellen. Generelle hevinger av strafferammer uten tydelig

avgrensning kan bidra til å viske ut skillet mellom alvorlig miljøkriminalitet og mindre overtredelser.

Finnmark fylkeskommune mener derfor at regelverket bør være risikobasert, kunnskapsforankret og differensiert etter faktisk dokumentert miljøpåvirkning.

8. Naturmangfoldloven, kulturminneloven og viltlovgivning

Finnmark fylkeskommune forvalter både nasjonal lakseelver og nasjonal laksefjorder, og støtter vern og reaksjoner mot alvorlige brudd.

Samtidig mener vi:

- Det må dokumenteres at dagens strafferammer er utilstrekkelige før de økes.
- Effektiv håndheving og tilsyn gir bedre effekt enn generelle straffeskjerpelser.
- Legitimitet skapes gjennom rettferdige og forståelige regler.

9. Tiltak som faktisk virker

Finnmark fylkeskommune anbefaler at regjeringen prioriterer tiltak som har dokumentert effekt:

- Større kommunal selvråderett i planlegging og justering av løypenett.
- Styrket samarbeid mellom kommuner, reindrift, utmarksnæringer og politi.
- Digitalisering og forenkling av søknads- og dispensasjonsordninger.
- Tydeligere og mer forståelige regler med rom for lokal tilpasning.
- Økt forebygging, informasjon og dialog fremfor ytterligere straffeskjerpelser.

10. Konklusjon

Finnmark fylkeskommune legger til grunn at motorferdselloven bygger på en grunnleggende balanse

mellom bruk og vern. Naturen er sårbar, og regulering er nødvendig for å sikre bærekraftig forvaltning av utmarksområdene – særlig i en kommune med store naturverdier og økende bruk.

De fleste brukere følger regelverket, og lovlig ferdsel må ha høy legitimitet. Samtidig må lovverket ha tilstrekkelige virkemidler til å reagere mot grove og bevisste overtredelser som kan

påføre natur og dyreliv betydelig belastning.

Naturpåvirkning handler også om samlede effekter over tid, ikke bare synlige enkeltspor.

Forebygging, informasjon og lokal dialog er viktige tiltak, men må kombineres med et regelverk som sikrer reell etterlevelse.

Målet må være en forvaltning som både ivaretar naturgrunnlaget og opprettholder tilliten til ansvarlig bruk av utmarka.

Finnmark fylkeskommune støtter et sterkt vern av natur og kulturmiljø, og understreker at grov og

systematisk miljøkriminalitet skal møtes med tydelige og forholdsmessige reaksjoner. Samtidig mener vi at de foreslåtte straffeskjerpelsene ikke er tilstrekkelig dokumentert nødvendige og fremstår som uforholdsmessige sett opp mot:

- dagens allerede strenge reaksjonsnivå
- lite omfang av overtredelser, og enda færre alvorlige overtredelser
- eksisterende sektorlovgivning
- prinsippet om proporsjonalitet i strafferetten

Finnmark fylkeskommune kan ikke se at økte strafferammer i seg selv vil gi bedre miljøeffekt.

Finnmark fylkeskommune anbefaler derfor at forslaget om å heve strafferammene ikke vedtas i nåværende form. I stedet bør regjeringen prioritere tiltak som styrker lokal forankring, forebygging og etterlevelse. En slik tilnærming vil gi bedre miljøeffekt, høyere legitimitet og mer bærekraftig forvaltning over tid, samtidig som straff for ulovlig ferdsel og alvorlig miljøkriminalitet ivaretas gjennom en videreføring av dagens reaksjonsnivå.

Votering

Forslag 1 – fikk 7 stemmer, falt (mot: Ap, NkF, Sp, INP, H, V Uavh.)

Innstilling – vedtatt mot 7 stemmer (mot: Samelista, Sv, Rødt, MDG)

Fylkestings vedtak

Vi takker for muligheten til å gi hørings svar til forslag til endringer i straffeloven § 242, heving av strafferammer samt endringer i regelverket om miljø- og kulturmiljøkriminalitet. Høringen må sees i sammenheng med den kommende kulturmiljøloven NOU 2025:3, og den kommende motorferdselsloven NOU 2024:10.

Utredningen NOU 2025:3 består av 479 sider med egne vurderinger og forslag, i tillegg til et omfattende antall henvisninger til andre kilder.

Vi må stille spørsmål ved hvordan departementet ser for seg at alminnelige borgere skal ha reell mulighet til å sette seg inn i materialet og påvirke fremstillingen eller resultatet i saken, når materialet er så omfattende.

Det fremstår som krevende å få oversikt over hvilke faktiske konsekvenser lovforslaget og de enkelte bestemmelsene vil kunne få i praksis. Slik forslaget er formulert, kan virkeområdet tolkes svært vidt, ettersom det omfatter «alle spor etter menneskeleg verksemd i det fysiske miljøet».

En slik definisjon åpner for at loven kan komme til anvendelse i et bredt spekter av sammenhenger. Det finnes i realiteten ingen bygder eller byer uten spor etter menneskelig virksomhet i det fysiske miljøet. Det samme gjelder store deler av utmarksområdene, og i enda større grad områder som er kultiverte eller på annen måte bearbeidet.

Dette reiser spørsmål om hvor grensdragningen i praksis skal trekkes, og hvilke rettslige og forvaltningsmessige konsekvenser det kan få.

Utfordringen fremkommer allerede i formålsbestemmelsen (§ 1). Vi viser her til NOU-ens merknader til bestemmelsen:

«Av første avsnitt går det fram at lova skal vere ein reiskap for «å ta vare på eit mangfald av kulturmiljø». Kulturmiljøomgrepet er definert i lovframlegget § 4 og tyder «heile det fysiske miljøet der kulturhistoria kjem til uttrykk». Det omfattar enkelte kulturminne og kulturminne som er del av ein større samanheng. Omgrepet «kulturminne» er definert som «alle spor etter menneskeleg verksemd i det fysiske miljøet som kan vere kjelder til kunnskap, eller som blir tillagde kulturhistorisk verdi og meining».

Lovforslaget innebærer at kulturminnemyndigheten gis et svært omfattende ansvarsområde. Myndigheten er statlig forankret, og fremstår i praksis som overordnet uten en reell og tilgjengelig overprøvingsmulighet for andre instanser.

Slik virkeområdet er definert, synes loven å komme til anvendelse i alle områder hvor det kan påvises «spor etter menneskeleg verksemd i det fysiske miljøet». I praksis vil dette omfatte store deler av landet. Kun i områder hvor slike spor ikke kan identifiseres, vil loven etter sin ordlyd ikke komme til anvendelse. I slike tilfeller vil imidlertid annet regelverk, herunder naturmangfoldregelverket, kunne innebære tilsvarende restriksjoner.

Dette reiser spørsmål om den samlede reguleringsbelastningen og om balansen mellom vern og bruk er tilstrekkelig tydelig avklart.

Lovforslaget bygger flere steder på vidt formulerte og skjønnspregede kriterier, kombinert med bestemmelser som gir forvaltningen et omfattende såkalt «kan-skjønn». Når rammene for dette skjønnnet samtidig fremstår som relativt åpne, og adgangen til reell overprøving er begrenset, kan det skape usikkerhet om rettssikkerheten og forutsigbarheten for berørte borgere og lokale myndigheter.

Forslaget reiser også spørsmål om balansen mellom statlig styring og lokalt selvstyre. Dersom store geografiske områder omfattes av loven som følge av den vide definisjonen av «spor etter menneskeleg verksemd i det fysiske miljøet», vil det kunne innebære at sentrale kulturminnemyndigheter i praksis får avgjørende innflytelse over arealdisponering og utvikling. Dette kan redusere det handlingsrommet kommunene tradisjonelt har hatt gjennom plan- og bygningslovgivningen og det lokale folkevalgte nivået.

Videre kan kombinasjonen av et bredt virkeområde og straffebestemmelser medføre at enkeltpersoner uforvarende risikerer å komme i konflikt med regelverket, uten at det nødvendigvis er klart for dem at handlingene omfattes av lovens bestemmelser. Dette understreker behovet for tydelige avgrensninger og presise kriterier.

Etter vår vurdering fremstår lovforslaget som for vidt og lite avgrenset. En lov med denne tittelen bør etter vårt syn tydeligere og mer presist avgrense hvilke kulturminner som anses å ha særlig verneverdi, fremfor å etablere et generelt og omfattende vern av alle «spor etter menneskeleg verksemd i det fysiske miljøet».

På denne bakgrunn anbefales lovforslaget ikke vedtatt i sin nåværende form.

Finnmark fylkeskommune vil også bemerke følgende:

Det fremstår som prinsipielt betenkelig at det foreslås skjerpede strafferammer i straffeloven for overtredelser av en fremtidig kulturmiljølov og en ny motorferdsellov før Stortinget har tatt stilling til de materielle handlingsnormene i disse lovene. Straffetrusler bør bygge på klart definerte og vedtatte plikter og forbud.

Å fastsette reaksjonsnivået før det er endelig avklart hvilke handlinger som skal være ulovlige, kan bidra til å forskyve lovgivningsprosessen og redusere den helhetlige vurderingen av forholdsmessighet. Det innebærer en risiko for at strafferammene blir fastsatt uten tilstrekkelig vurdering av om de står i rimelig forhold til de konkrete overtredelsene som senere vil bli regulert. Dette kan igjen få betydning for rettssikkerheten til innbyggere, kommuner og næringsliv.

En slik fremgangsmåte kan også skape usikkerhet om regelverkets praktiske rekkevidde. Dersom virkeområdene i de kommende lovene samtidig er vidt formulert, kan kombinasjonen av åpne handlingsnormer og høye strafferammer føre til økt uforutsigbarhet. Det kan svekke tilliten til regelverket og bidra til et høyere konfliktnivå, særlig i distriktene hvor naturbruk og motorisert ferdsel inngår som en del av ordinær aktivitet og næringsutøvelse.

Etter vår vurdering bør Stortinget først ta stilling til de materielle bestemmelsene og deres avgrensning, før det eventuelt vedtas endringer i strafferammene.

Finnmark fylkeskommune anerkjenner behovet for å bekjempe **alvorlig** miljø- og kulturmiljøkriminalitet. Samtidig må regelverksendringer vurderes opp mot nordnorske forhold, tradisjonell bruk og rettssikkerhet.

Det må også tas i betraktning at lovens virkninger kan slå ulikt ut i ulike deler av landet, særlig ved at store arealer i nord er et felleseie gjennom Finnmarkseiendommen, mens eiendomsstrukturen i sør i større grad er preget av privat eierskap, noe som kan gi forskjellige praktiske og rettslige konsekvenser.

---

1. Motorferdselloven – Finnmark sier nei til økte strafferammer

Finnmark fylkeskommune støtter **ikke** forslaget om å øke strafferammen i motorferdselloven.

Selv om NOU 2024:10 åpner for fengselsstraff, vil alvorlige og kvalifiserte overtredelser allerede kunne straffefølges etter straffeloven eller annet relevant miljøregelverk. Det foreligger derfor ikke et selvstendig behov for å innføre fengselsstraff i motorferdselloven.

Motorferdsel i Finnmark er i stor grad en forutsetning for bosetting og samfunnsaktivitet, og er tett knyttet til:

Motorferdsel i utmark i Finnmark er:

- En forutsetning for primærnæringene
- En del av all form for tradisjonell samisk bruk
- Et nødvendig virkemiddel for beredskap og sikkerhet
- Knyttet til store avstander og klimatiske forhold

Å heve strafferammen til fengsel innebærer en kriminalpolitisk skjerping som ikke står i forhold til lovbruddets karakter i nordnorsk kontekst.

Finnmark fylkeskommune mener:

- Dagens reaksjonsnivå er tilstrekkelig
- Økte strafferammer kan skape unødig konfliktnivå
- Lokalt skjønn og forvaltningsmessige reaksjoner bør prioriteres fremfor strafferettslig eskalering

Å heve strafferammen til fengselsstraff innebærer en kriminalpolitisk skjerping som ikke står i rimelig forhold til overtredelsens karakter i en nordnorsk kontekst. Finnmark fylkeskommune mener at dagens reaksjonsnivå, med vekt på forvaltningsmessige reaksjoner virkemidler og bøtereaksjoner, i hovedsak er tilstrekkelig.

Økte strafferammer kan bidra til et unødig høyt konfliktnivå mellom myndigheter og lokalbefolkning, og svekke legitimiteten til regelverket. Finnmark Fylkeskommune mener at lokalt skjønn og forvaltningsmessige reaksjoner bør prioriteres fremfor en strafferettslig eskalering. Det må legges til rette for mer lokalt selvstyre.

Det bemerkes videre at forslaget om skjerpede strafferammer knytter seg til en ny motorferdsellov som ennå ikke er vedtatt. Finnmark Fylkeskommune mener det er uheldig å fastsette straffenivå før handlingsnormene er endelig avklart av Stortinget, og før konsekvensene for berørte lokalsamfunn er tilstrekkelig utredet.

Motorferdselloven må forvaltes med forståelse for geografiske, klimatiske og kulturelle forhold i nord. Dette særlig med tanke på aktivitet i landets nordlige områder, hvor motorferdsel har lang tradisjon og stor samfunnsmessig betydning. Det å beherske motorferdsel under arktiske forhold har i tillegg fått økt viktighet i dagens sikkerhetspolitiske situasjon, noe Forsvaret har pekt på som en relevant del av den arktiske kompetansen som våre nordnorske vernepliktige ofte behersker bedre enn mange andre.

Vår konklusjon er derfor at det ikke bør innføres høyere strafferammer for motorferdsel, og at straffebestemmelser ikke bør fastsettes før de underliggende lovreglene er endelig avklart.

Finmark fylkeskommune viser for øvrig til innsendt innspill til NOU 2024:10 motorferdselsloven i oktober 2024.

---

2. Kulturmiljøbegrepet

For å unngå de utfordringene som er skissert innledningsvis, er det avgjørende med en tydelig og presis definisjon av hva som skal anses som et kulturmiljø, samt klare avgrensninger for begrepets rekkevidde.

Finmark fylkeskommune anser et kulturmiljø for å være:

Et kulturmiljø er et klart avgrenset geografisk område som gjennom dokumenterte og identifiserbare kulturminner, i samspill med landskap og historisk bruk, fremstår som en helhet av særskilt kulturhistorisk verdi. Området skal være faglig begrunnet og formelt avgrenset, og forvaltes som én samlet enhet.

I store deler av utmarka i Finnmark, og tilsvarende områder andre steder i landet, består kulturmiljøet i betydelig grad av historiske ferdelsårer. Disse er etablert gjennom langvarig bruk, blant annet ved kjøring med hest og kjerre, traktor, rein og slede. Over tid har slik ferdsel satt varige spor i landskapet, og disse sporene utgjør i seg selv en del av kulturhistorien og kulturmiljøet.

Mange av disse ferdselsårene benyttes fortsatt i dag, både av gående, syklende, ryttere og ved motorisert ferdsel. Bruken har endret karakter over tid, men kontinuiteten i ferdselen er en viktig del av kulturmiljøets egenart og historiske sammenheng.

Det er samtidig krevende å holde slike etablerte ferdselsårer åpne dersom bruken begrenses til ikke-motorisert ferdsel. Uten tilstrekkelig bruk og vedlikehold vil traseene gro igjen og gradvis forsvinne som synlige og funksjonelle kulturspor. Kulturlandskapet er ikke statisk; det er formet av bruk, og det endres dersom bruken opphører.

Dersom kulturmiljøbegrepet skal ivareta faktiske historiske spor i landskapet, må det derfor også legges til rette for at gamle og etablerte ferdselsårer kan holdes åpne og i hevd. I enkelte områder vil dette forutsette at også motorisert ferdsel kan tillates som en del av en helhetlig forvaltning av kulturmiljøet, slik at de historiske strukturene ikke gror igjen og går tapt.

---

3. Når det gjelder naturmangfoldloven, lakse- og innlandsfiskeloven, viltressursloven, havvernloven og kulturminneloven - behov for nærmere vurdering

Finnmark fylkeskommune mener at:

- Bekjempelse av alvorlig og organisert miljøkriminalitet er viktig
- Strafferammer må stå i forhold til skadepotensial og allmennpreventiv effekt
- Tradisjonell høsting og sedvanebasert bruk ikke må rammes utilsiktet

Når det gjelder forslag om endrede strafferammer i naturmangfoldsloven, lakse- og innlandsfiskeloven, viltressursloven, havvernloven, og kulturminneloven, mener Finnmark fylkeskommune at bekjempelse av alvorlig og organisert miljøkriminalitet er viktig og legitimt.

Det må i denne sammenheng særlig påpekes at regelverket for laksefiske, herunder etter lakse- og innlandsfiskeloven med tilhørende forskrifter og lokale bestemmelser, er så omfattende og sammensatt at det kan være krevende selv for erfarne brukere å ha full oversikt. Dette øker risikoen for uaktsomme overtredelser og tilsier at det må utvises tilbakeholdenhet ved skjerping av strafferammer, slik at ikke utilsiktede regelbrudd behandles på linje med alvorlig og bevisst miljøkriminalitet.

Finnmark fylkeskommune ber om at:

- Konsekvenser for primærnæringene i nord vurderes særskilt
- Samiske rettigheter etter Grunnloven § 108 og folkeretten ivaretas
- Proporsjonalitet og rettsikkerhet presiseres i lovforarbeidene

Samtidig understrekes behovet for at strafferammer står i rimelig forhold til skadepotensial og forventet allmennpreventiv effekt. det er avgjørende at regelverksendringer ikke utilsiktet rammer tradisjonell høsting, sedvanebasert bruk og lovlig næringsutøvelse.

---

4. Ressurser og likebehandling og forutsigbarhet

Finnmark fylkeskommune understreker at eventuelle skjerpelser må følges av:

- Økte ressurser til politi og påtalemyndighet i nord
- Ensartet håndheving
- Forutsigbar praksis

Finnmark fylkeskommune understreker at eventuelle skjerpelser i strafferammer må følges opp med tilstrekkelige ressurser til politi og påtalemyndighet i nord. Forutsigbar og ensartet håndheving er en forutsetning for rettsikkerhet og tillit til myndighetene. Uten tilstrekkelig kapasitet og klare retningslinjer er det risiko for selektiv håndheving og ulik praksis, noe som kan undergrave både legitimitet og etterlevelse.

5. Avslutning

Finnmark fylkeskommune legger til grunn at effektiv miljø- og naturforvaltning i nord forutsetter legitimitet, lokal forståelse og proporsjonalitet. Regelverk som oppfattes som uforholdsmessig strengt eller lite tilpasset forholdene i Finnmark, kan svekke tillit og etterlevelse over tid. I tillegg må regelverket være utformet slik at det er forståelig og tilgjengelig for innbyggerne.